

27.8.2020

Perustiedot		
Hankkeen nimi (HE/asetus/strategia; suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi)	HE laiksi ilmailulain muuttamisesta	
Toimielimen/strategian tyyppi		
VAHVA-numero	VN/19165/2020	
Hankeikkuna-tunniste	LVM052:00/2020	
Aikataulu		
Hankkeen asettamispäivä	27.8.2020	
Hankkeen toimikausi	27.8.2020 – 31.12.2021	
Etapit	<i>Toimenpide</i>	<i>Arvio aikataulusta</i>
	<i>suunnitteilla</i>	<i>Heti</i>
	Hanke alkaa	<i>Heti</i>
	Arviomuistio mahdollisista säädösvalmistelutarpeista	<i>Toteutettu edeltävässä hankkeessa</i>
	Johtopäätökset esivalmistelusta	09/2020
	Kuulemistilaisuus	<i>Tarvittaessa ja kohdennetusti hankkeen edetessä</i>
	Dispositio HE:stä/asetuksesta	10/2020
	Luonnos taustasta (johdanto, nykytila, valmistelu)	10/2020
	Pykäläluonnokset ja säädösperustelut	12/2020
	Luonnos vaikutusten arvioinneista	12/2020
	Luonnos säätämisyjärjestyksestä	12/2020
	HE/asetus-luonnoksen johtoryhmäkäsittely ennen lausuntokierrosta	01/2021
	<i>käynnissä</i>	
	HE/asetus -luonnos lausuntokierroksella	02-03/2021
	Lausuntotiivistelmä	03/2021
	Osaston johtoryhmän puolto	05/2021
	Virkamiesjohtoryhmä	05/2021
	Ministerin hyväksyntä	06/2021
	Laintarkastus	03-04/2021
	Laintarkastuksen aiheuttamat muutokset tehty	04-05/2021
	Valtioneuvostokäsittely	06/2021
	Eduskuntakäsittely alkaa	09/2021
	TP vahvistaa lain	12/2021
	<i>päättynyt</i>	
	Lain/asetuksen voimaantulo	01/2022

Kuvaus	
Asiasanat	Ilmailu, EU-sääntely, tekniset päivitykset, sotilasilmailu, lentokelpoisuus, miehittämätön ilmailu, lentoeste, ilmailurikkomus, lentopaikka, tiedonsaantioikeus
Tavoitteet	Hallituksen esitys laiksi ilmailulain muuttamisesta.
Nykytilanne tai lähtökohdat (<i>miksi hanke on käynnistetty?</i>)	<p>Ilmailu on kansainvälistä toimintaa ja ilmailun turvallisuussääntely on hyvin pitkälti harmonisoitu EU:ssa suoraan sovellettavilla asetuksilla, joiden taustalla ovat kansainväliset turvallisuussuosituksset. EU:n siviili-ilmailun turvallisuutta koskeva ns. EASA-asetus (EU) 2018/1139 uudistettiin vuonna 2018. Ilmailun EU-taustainen turvallisuussääntely sekä kansainväliset suositukset kehittyvät jatkuvasti. Kansallisella sääntelyllä voidaan pääasiassa täsmentää ja täydentää EU-sääntelyä, ja kansallista liikkumavaraa on vähän. Liikenne- ja viestintäministeriössä valmisteltiin 2019–2020 EASA-asetusta täydentäviä lainsäädäntömuutoksia ilmailulakiin ja eräisiin siihen liittyviin lakeihin (HE 41/2020 vp). Eduskunta hyväksyi muutokset kesäkuussa 2020 (EV 66/2020 vp) ja ne tulevat voimaan 1.1.2021.</p> <p>Nyt käynnistettävässä hankkeessa tarkasteltaisiin eräitä muita viimeaikaisen EU-sääntelyn edellyttämiä kansallisen ilmailusääntelyn teknisiä muutostarpeita, joita ei ole kyetty arvioimaan EASA-asetuksesta johtuvien kiireellisten lainsäädäntömuutosten yhteydessä aikataulusyistä. Käynnistettävän hankkeen tarkoituksena olisi yhdenmukaistaa kansallista lainsäädäntöä uuden teknisen EU-täytäntöönpanosääntelyn kanssa. Lisäksi hankkeessa tehdään välttämättömiä, keskeisiä ja teknisiä kansallisista tarpeista johtuvia muutoksia ja tarkennuksia.</p> <p>Hankkeessa olisi tarkoitus hyödyntää HE 41/2020 vp:n valmisteluvaiheessa saatua tietoa keskeisistä ilmailusääntelyn muutostarpeista. Sidosryhmäkuulemista toteutettiin esityksen valmistelussa laajasti. Liikenne- ja viestintävaliokunta totesi esitystä koskevassa mietinnössään pitävänsä tärkeänä, että valiokunnassa esitetyjä kehittämistarpeita arvioidaan jatkossa lainsäädännön kehittämisprosessissa (LIVM 6/2020 vp, s. 3).</p>
Vaikutukset ja hyödyt	Hankkeella vahvistetaan ja ylläpidetään siviili-ilmailun korkeaa turvallisuustasoa. Hankkeella päivitetäisiin kansallista sääntelyä vastaamaan EU-sääntelyn kehitystä. Hankkeella edistetäisiin ilmailun teknologisia innovaatioita ja ylläpidettäisiin puitteita turvalliseen kehitykselle ilmailusektorilla selkeyttämällä kansallista sääntelyä ja tekemällä siihen välttämättömät muutokset.

	Lisäksi hankkeella tuettaisiin siviili- ja sotilasilmailun turvallista yhteensovittamista sekä miehitettyjen että miehittämättömien ilma-aluksien osalta.
Tiivistelmä (enint. 350 merkkiä)	<p>Selvitetään HE 41/2020 vp:n yhteydessä havaittuja keskeisimpiä kansallisen sääntelyn muutostarpeita. Tehdään ilmailulakiin ja tarvittavilta osin liikenteen palveluista annettuun lakiin teknisiä ja EU-sääntelyn edellyttämiä muutoksia sekä ilmailun kansallisen sääntely- ja toimintaympäristön viimeaikaisesta kehityksestä johtuvia välttämättömiä muutoksia. Jatketaan miehittämättömän ilmailun kansallisten sääntelytarpeiden arviointia ja tuetaan uusien teknologioiden ja digitaalisten toimintatapojen turvallista käyttöönottoa.</p> <p>Hankkeessa arvioitaisiin muun muassa seuraaviin aiheisiin liittyviä muutostarpeita ja teknisiä tarkennuksia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EU-asetuksien (EU) 2017/373 ja (EU) 2018/395 voimaantulon vaatimat muutokset. - Tekniset säädökset kansallisessa toimivallassa olevien ilma-alusten lentokelpoisuuden tarkastamisesta ja tarkastustodistuksista. - Lentopaikka-avustuksien toimivallan siirtäminen Liikenne- ja viestintävirastolle. - Ilmailurikkomuksen ja rikoslain rangaistussäännöksen suhde. - Lentoesteiden määritelmä. - Ilmavoimien komentajan vastuu kansainvälisestä sotilastoiminnasta. - Koulutusorganisaatioiden sääntely ilmailulaissa ja liikenteen palveluista annetussa laissa. - Historiallisten ilma-aluksien lentotoimintaluvan tarve. - Lentopaikkoja ja -asemia koskevien määritelmien tarkennuksia. - Miehittämättömien ilma-alusten kulkuun puuttuminen lentoasemien läheisyydessä lentoliikenteen turvaamiseksi. <p>Lisäksi arvioitaisiin muita teknisiä tai välttämättömiä EU-sääntelyn kehityksestä tai kansallisesta tarpeesta aiheutuvia, HE 41/2020 vp valmistelun yhteydessä havaittuja muutostarpeita.</p>
Tilannekuvaus	Hanke käynnistetään. Esiselvitystä välttämättömistä ja teknisistä muutostarpeista on tehty HE 41/2020 vp valmistelun yhteydessä.

Yhteydet

Suhde hallitusohjelmaan; toimenpidealue	<i>Kestävän talouden Suomi</i>	
	<i>Hiilineutraali ja luonnonmonimuotoisuuden turvaava Suomi</i>	
	<i>Suomi kokoaan suurempi maailmalla</i>	
	<i>Turvallinen oikeusvaltio Suomi</i>	
	<i>Elinvoimainen Suomi</i>	
	<i>Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi</i>	
	<i>Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi</i>	
	<i>Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi</i>	
	<i>Muu hallinnonalan keskeinen lainvalmisteluhanke</i>	
HE/asetus ei liity hallitusohjelmaan	X	
Ylätason hanke (Hankeikkuna-tunnus)		
Hanke liittyy lainsäädäntöön	X	
Hanke liittyy talousarvioon		

Käsittely

Kiireellinen	Ei
Budjettilaki	Ei
KUTHANEK	Ei
Lainsäädännön arviointineuvosto	
OKV:n tarkastus	
Hallituksen esityksen numero	<i>(täytetään Hankeikkunassa)</i>
Eduskunnan vastauksen numero	<i>(täytetään Hankeikkunassa)</i>
Säädösnumero	<i>(täytetään Hankeikkunassa)</i>

Henkilöt ja työryhmät

Vastuuhenkilö <i>(Hankeikkunassa)</i>	Veikko Vauhkonen		
Yhteyshenkilö <i>(Hankeikkunassa)</i>	Veikko Vauhkonen, Laura Kolinen		
Työryhmät	<i>Nimi</i>	<i>Toimikausi</i>	<i>Jäsenet</i>

Taloustiedot

Budjetti (€)	
Työmääräarvio (htv)	
Rahoitusmomentti	

Linkit

Linkin nimi ja www-osoite hankeikkunalinkki, selvitykset, tutkimukset, EU- ja kv-materiaali, muuta	
---	--

Vastuuvirkamiehet	
Vastuuyksikkö	TIO/Turvallisuusyksikkö
Vastuullinen yksikön päällikkö	Elina Immonen
Vastuuvirkamies	Veikko Vauhkonen
Tukivirkamies	TIO: Laura Kolinen, Jenni Rantio VEO: Mira Karppanen, Suvi Kankare, Antti-Jussi Lankinen, Susan Hindström KOO: Emmi Nykänen PAO: Elisa Vornanen
Säädöksen tekninen valmistelija	TIO/Merja Roikola

Viestintä	
Viestintä ja vuorovaikutus	Hankkeen etenemisestä tiedotetaan avoimesti ja oikea- aikaisesti. Tiedottaminen ja viestinnän suunnittelu tehdään yhteistyössä ministeriön viestinnän kanssa. Tiedottamisessa hyödynnetään erityisesti valtioneuvoston hankeikkunaa.

Sidosryhmätoiminta	
Asianosaisten kuuleminen	Hanke valmistellaan avoimesti ja vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Valmistelun aikana kuullaan tahoja, joihin sääntelymuutokset kohdistuisivat. Valmistelun aikana voidaan järjestää aihekohtaisia työpajoja tai kuulemistilaisuuksia.
Muu vuorovaikutus	Hallituksen esityksen HE 41/2020 vp valmistelun aikana on toteutettu laajasti kuulemisia, joiden avulla on saatu käsitys keskeisimmistä muutostarpeista. Muutostarpeiden arviointia jatketaan niiden sidosryhmien kanssa, joita tietyt aihekokonaisuudet koskettavat.

Jälkiarviointi	
Arvioinnin alustava toteuttamisajankohta	Jälkiarvioinnin tarvetta arvioidaan hankkeen yhteydessä.
Jälkiarviointia ei toteuteta	

Muuta	
Raportointi	Yksikön päällikkö raportoi säännöllisesti hankkeen etenemisestä osaston johtoryhmässä. Osastopäällikkö raportoi hankkeen etenemisestä tarvittaessa virkamiesjohtoryhmässä.
Huomautuksia	
Päivämäärä	

Säädöshankepäättöksen käsittely	
Osaston johtoryhmän puolto	14.8.2020
Virkamiesjohtoryhmän puolto	21.8.2020
Ministerin johtoryhmän tai ministerin hyväksyntä	27.8.2020